

Sprookjesland

Op een steenworp van Bergen, tussen Harmignies en de groene weiden met vreedzaam grazende koeien, ligt, als een middeleeuws kasteel met zijn bijgebouwen en gehuld in een witte sluier de CBR-Activit Ciment Blanc. Op één van de twee verbindingsspooren wacht een blauwe rups van 3 "Rils"-wagens op haar lading. De grote zakken liggen nog netjes opgeslagen. Bestemming: Porto Rico.

De NV Cementbedrijven CBR, met hoofdkantoor te Brussel, is een koploper in haar sector. Behalve het witte cement, produceert ze ook grijze cement (het bekende Portland- en hoogovencement), klinkers, stortklaar beton en toeslagstoffen. Ze stelt 6.500 personen te werk in België en in de rest van de wereld; in de vestiging Harmignies, die we een bezoek brengen, werken 115 personeelsleden. Hier te lande heeft CBR nog vestigingen in Antoing (klinkers), Gent, Lixhe en Obourg.

Witter dan wit

De afdeling die sedert 1963 in Harmignies werkt, exploiteert in feite de enige bank waarvan het krijt van dergelijke kwaliteit is dat het van Amsterdam tot Luxemburg wordt gebruikt voor de productie van witte cement. Deze edele bouwstof bij uitstek vergt namelijk een pure grondstof, in dit geval ongeveer 98,75 % calciumcarbonaat; hij wordt trouwens ook gevraagd voor onze aspirines.

Bij het productieproces - van winning in de steengroeven tot verpakking - komt de meest vooruitstrevende technologie te pas; elk stadium van de fa-

Blauwe wagen voor witte cement: de Rils is er echt voor geknipt.

bricage krijgt bijzondere aandacht. Voor de breekrollen bijv., die gewoonlijk van staal zijn, wordt hier keramiek gebruikt, opdat de zuiverheid niet door metaaldeeltjes zou worden geschaad.

In Harmignies worden vier soorten van witte cement geproduceerd:

- P.50: snelhardend, het neusje van de zalm;
- P.40: voor alle gebruik;
- de "waterproof": ondoordringbaar voor water;
- de "RIC" (Ready Injection Cement): spuitklare cement dat onder andere wordt gebruikt voor het fijnvormen. De fijnheidsgraad van het cement wordt uitgedrukt in "Blaine", d.i. de tijd die de lucht nodig heeft om doorheen een vooraf bepaalde hoeveelheid cement te gaan.

Die cementsoorten kosten ongeveer tweemaal zoveel als hun grijze tegenhangers: dat is de prijs van de zuiverheid.

Zwarter dan zwart

Beton is niet weg te denken uit onze dagelijkse omgeving. Dat geldt meer en meer voor witte cement en zijn toepassingen. Omdat dit zo snel verwerkbaar is, wordt het gebruikt in de huidige bouwwerken zoals bruggen, tunnels, schampkanten op autowegen, watertorens, wolkenkrabbers, grond- en muurbekledingen, fonteinen, zwembaden, afsluitingen, enz. Alleen de verbeelding en de creatieve durf van de architect bepalen de grenzen van zijn gebruik. Het kan zowel binnen als buiten worden gebruikt, ruw of gepo-

Witte cement tegen blauwe lucht: een knap zicht.

lijst, puur of gemengd met andere stoffen zoals zand of steen. En altijd blijft witte cement zijn originele helderheid behouden, zelfs bij regen. Door toevoeging van oxideermiddelen en additieven kan men het zwarter dan het zwartste marmer kleuren.

Big Bags

Harmignies verzendt jaarlijks ongeveer 30.000 ton per spoor, waarvan het grootste deel via Antwerpen wordt uitgevoerd.

De lading bestaat vooral uit zakken op paletten. De twee-assige Hbis-tt-wagen, met verplaatsbare binnenschotten, is het best geschikt; soms worden ook platte Ks- of Res-wagens voor dit vervoer gebruikt. Ketelwagens komen er

maar zelden bij te pas.

Het vervoer in "Big Bags", grote zakken, is daarentegen sedert twee jaar in volle opgang: de klant bestelt ze steeds meer en blijft ze ook gebruiken.

De "Big Bags" hebben twee dichte wanden (de binnenzak is 130 micron dik) en zijn bovenaan toegeknoopt. Ze zijn sterk en vochtwerend en worden in minder dan één minuut gevuld: het laden wordt bij 1.500 kg automatisch stopgezet. Een lege zak, voor eenmalig gebruik, kost ongeveer 550 fr.

Ze zijn gemakkelijk te laden met een heftruck; een ervaren bestuurder kan er twee op zijn vork nemen en een wagen (maximum 32 zakken) in minder dan een kwartier laden. De platte Rilsdraaistelwagen, uitgerust met hoepels en een huif die kan worden open-

geschoven, is een ideaal vervoermiddel voor dit nobele en kwetsbare product.

Van de voorraad naar de wagen

De oude lijn 109 vertrok van Bergen en liep via Cuesmes, Hyon, Harmignies en Lobbes tot Chimay. Op dit moment is ze beperkt tot Harmignies, waar zoals CBR, het bedrijf "Crayres, Cimenteries et Fours Chaux" (CCC) is gevestigd. Het produceert vloeibaar krijt, dat in particuliere ketelwagens wordt vervoerd. De "Engrais Semaille" zijn in Hyon gevestigd; ze verzenden hun slakken in "UCS"-ketelwagens.

Elke dag vertrekt uit Bergen om 9 u. 30 een trein die de wagens aanvoert die hij 's anderendaags beladen moet meenemen. Om 13 u. 30 vertrekt hij van CBR met de wagens van de vorige dag. Na een laatste sortering in Saint-Ghislain arriveert de vracht nog voor 22 u. in Antwerpen waar ze op het schip wordt overgeslagen.

Onlangs heeft CBR de installaties overgenomen van Coverit, een directe buur die zijn activiteiten had gestaakt. De cementreus bestudeert nu de mogelijkheid om op dat terrein een derde spoor aansluiting te bouwen met een lengte van 200 meter die de nieuwe opzakeenheid zal bedienen. Dit derde spoor komt bij de twee andere die nu al in dienst zijn: een van 150 meter (perron op vloerhoogte) en een van 130 meter (perron op ashoogte). Voor de hele vestiging is dit bijna een halve kilometer spoor!

In het licht van de nieuwe recente aanwinsten van CBR in België, Nederland, Canada en de Verenigde Staten, en het sterk toegenomen cementverbruik in de wereld, zullen we in de toekomst nog talrijke blauwe rupsen dit witte land zien verlaten naar ongeveer 50 bestemmingen in alle uithoeken van de wereld: Ierland, Israël, Canada, Porto-Rico, de beide Amerika's, de Stille Oceaan en verder. De poorten van dit witte paradijs staan wijd open.